

## Austrått skole

Med Buddegarden i sentrum står Austrått sterkt i skolehistorien, på mange måter fungerte den også som en videregående skole for allmennfaglig kunnskap – noe som Budde la stor vekt på. Men fra barneskolen er ingen gamle skolehus bevart. Etterkrigstidens skolearkitektur har imidlertid en fin representant i Austrått barneskole.

Ifølge skoleloven av 1827 skulle det være faste skoler ved alle hovedkirker, men et forbehold om økonomi overlot likevel beslutningen til lokale myndigheter. Det kom ingen skole ved Høyland kirke før 1882.

Bydelens gårder hørte til Gann skoledistrikt i 1840-årene. Da den første fastskolen i Høyland ble bygd nord i Jærveien i 1848 sognet Austrått-gårdene, Skei og Hove til den. Den gamle prestegårdstua på Høyland var rodestue for omgangsskolen i 1859.

«Fastskoleloven» av 1860 falt sammen med bydannelsen som førte til at Sandnes og Høyland skilte lag i skolesammenheng. Gann skolekrets kjøpte det felles skolehuset og flyttet det lenger sør i Jærveien til Brualand. Det ble utvidet i 1877. Austrått, Hana og Stangeland, som tilhørte Gand skolekrets, hadde felles skole på Brualand. Da det brant i 1921 fikk Austrått og Stangeland hvert sitt nye skolehus. Hana hadde fått egen skole alt i 1910. Austrått nye skole ble bygd i foten av Austråttbakken. Bygningen ble revet etter at Oalsgata fikk gjennomslag til Austråttbakken i 1960-årene.

Høyland skole fikk skolehus i 1882 som sto på Prestegårdens grunn, ved oppkjøringen til gården fra Kyrkjevegen. Det ble revet og flyttet til Bråstein i 1891, der det nå brukes som bolighus. I 1890 fikk Høyland krets skolehus på Svebestad.

Ved to byggetrinn, 1957 og 1967, fikk Austrått ny moderne barneskole på toppen av Austråttbakken, nærmere de nye boligfeltene på flata. Den er bygd med mange spesialrom, et fint hus i etterkrigsmodernisme tegnet av Sandnes-arkitektene Tonning og Øglænd.



Austrått skole i Austråttbakken fotografert av L. Ludvigsen i 1935, revet på 1960-tallet (JÆHS018.055).



Austrått skole med fløyen som ble bygd i 1957. Bildet er tatt før 1960, da Radiomastene som tyskerne bygde under krigen ennå står. (Kilde Alsвик 2002).

### Kilde:

Austrått – Kulturmiljøer og kulturminner, Byantikvaren i Sandnes.

<https://www.sandnes.kommune.no/globalassets/tekniskeiendom/kulturminner/bydelsrapporter/austratt-bydelsrapport-kulturmiljo-150620.pdf>